

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Tillämpning i landskapet Åland av barnbidragslagen.

1992-93

nr 40

FÖRSLAG

Med anledning av lagtingets beslut den 20 januari 1993 föreslår landskapsstyrelsen att lagtinget antar en blankettlag med närmare bestämmelser om tillämpningen i landskapet Åland av barnbidragslagen.

MOTIVERING

1. Bakgrund

1.1. Landskapsstyrelsens överväganden

Landskapsstyrelsen överlämnade under hösten 1992 ett förslag till lagtinget om att av den lag om barnbidrag som skulle träda i kraft i riket den 1 januari 1993 skulle antas som blankettlag i landskapet.

Landskapsstyrelsens förslag föranleddes av att lagstiftningsbehörigheten i frågor som rör barnbidrag överfördes på landskapet då den nya självstyrelselagen trädde i kraft den 1 januari 1993. I 71 § i den nya självstyrelselagen stadgas att den rikslag som tillkommit innan självstyrelselagen trädde i kraft skall tillämpas i landskapet då ett rättsområde överförs från riket till landskapet. Landskapet hade därför enligt landskapsstyrelsen fyra alternativ för regleringen av barnbidraget.

1) Inga åtgärder vidtas	2) Rikslagen antas genom blankettlag		3) En landskapslag antas
Den gamla rikslagen tillämpas.	Den nya rikslagen tillämpas.		↓
↓	a) ↓	b) + ÖverenskommelseF ↓	↓
Kommunerna sköter verkställigheten.	Landskapsstyrelsen sköter verkställigheten .	Riket sköter verkställigheten.	LS/kommunerna sköter verkställigheten

Enligt landskapsstyrelsens uppfattning skulle det mest ändamålsenliga alternativet vara att rikets nya barnbidragslag genom en blankettlag skulle tillämpas i landskapet samt att verkställigheten av lagen skulle handhas av folkpensionsanstalten med stöd av en överenskommelseförordning.

1.2. Lagtingets beslut

Lagtinget beslöt att förkasta landskapsstyrelsens förslag. Motiveringen till detta var att den nya rikslagen om barnbidrag skall tillämpas i landskapet med stöd av övergångsbestämmelserna i självstyrelselagen.

Lagtinget beslöt även hemställa hos landskapsstyrelsen om att ett nytt förslag till blankettlag med närmare bestämmelser om tillämpningen i landskapet av barnbidragslagen skulle utarbetas.

2. Landskapsstyrelsens förslag

Med anledning av lagtingets hemställan samt med hänvisning till den motivering som anfördes i landskapsstyrelsens framställning nr 2/1992-1993 föreslår landskapsstyrelsen nu en blankettlag enligt vilken barnbidragslagen skall tillämpas i landskapet men att barnbidraget skall betalas av landskapets medel så att landskapet betalar de medel åt folkpensionsanstalten som behövs, på det sätt och vid den tidpunkt som folkpensionsanstalten och landskapsstyrelsen kommer överens om.

Eftersom avvikelser från de bestämmelser som tillämpas i riket inte torde vara möjliga om folkpensionssanstalten skall handha verkställigheten av lagen föreslår landskapsstyrelsen även en bestämmelse om att framtida ändringar av barnbidragslagen automatiskt skall tillämpas i landskapet från den tidpunkt de tillämpas i riket.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1994.

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar följande lag.

L A N D S K A P S L A G
om tillämpning i landskapet Åland av barnbidragslagen

I enlighet med lagtingets beslut stadgas:

1 §

Allmänt

Barnbidragslagen av den 21 augusti 1992 (FFS 796/92) och de bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen skall tillämpas i landskapet Åland med de avvikelser som anges i denna lag.

Ändringar av den i 1 § avsedda lagen gäller i landskapet från och med det att de trätt i kraft i riket.

2 §

Finansiering

För barn som är bosatta i landskapet betalas barnbidrag av landskapets medel.

Landskapet betalar ersättning till folkpensionsanstalten för kostnaderna för barnbidraget i enlighet med vad landskapsstyrelsen och folkpensionsanstalten närmare avtalar.

3 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.

Mariehamn den 8 september 1993

V i c e l a n t r å d

Harriet Lindeman

Lagberedningssekreterare

Lotta Wickström-Johansson

INNEHÅLL

Nr		Sidan
796	Barnbidragslag	2157
797	Lag om stöd för hemvård av barn	2161
798	Lag om ändring av 11 a § lagen om barndagvård	2167
799	Förordning om patent- och registerstyrelsen	2168
800	Förordning om behandling av besvärärenden vid patent- och registerstyrelsen	2171

Nr 796

Barnbidragslag

Given i Helsingfors den 21 augusti 1992

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Barnbidrag betalas enligt denna lag av statens medel för underhåll av ett barn som är bosatt i Finland och som inte har fyllt 16 år. Dessutom betalas fortsatt barnbidrag för ett barn som inte har fyllt 17 år. Om inte något annat stadgas i denna lag, gäller i fråga om fortsatt barnbidrag det som stadgas om barnbidrag.

Vid tillämpningen av denna lag anses ett barn vara bosatt i Finland också under den tid barnet tillfälligt vistas utomlands utan att där få någon förmån som kan jämföras med barnbidrag. Vistelsen anses inte vara tillfällig, om barnet har bott utomlands utan avbrott i mera än sex kalendermånader, om vistelsen utomlands inte beror på att barnet finns hos en person som studerar i en högskola eller annan läroanstalt utomlands och som enligt 6 § har rätt att lyfta barnbidrag, eller på att barnet självt studerar utomlands.

Barnet anses också vara bosatt i Finland om barnet är med en hos finska staten anställd, till barnbidrag berättigad person utomlands eller hos en sådan person i utvecklingssamarbetsuppgifter eller missionsarbete utomlands som har hemort i Finland enligt lagen om befolk-

ningsböcker (141/69). Ett villkor är dessutom att barnet är finsk medborgare.

2 §

Sammanjämkning av förmåner

Från barnbidraget kan dras av en förmån som enligt en främmande stats lagstiftning eller ett för Finland bindande eller annat internationellt avtal betalas för samma barn för samma tid.

3 §

Verkställighet

Folkpensionsanstalten handhar uppgifterna enligt denna lag.

Om inte något annat stadgas i denna lag tillämpas vid verkställigheten av lagen i tillämpliga delar vad sjukförsäkringslagen (364/63) stadgar om verkställigheten av moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning.

4 §

Finansiering

Staten betalar till folkpensionsanstalten ersättning för kostnaderna för förmånerna enligt denna lag.

Folkpensionsanstalten skall 5 vardagar före den i 10 § angivna betalningsdagen meddela staten antalet barnbidrag som skall betalas den månaden.

Staten skall på basis av det meddelande som anges i 2 mom. till folkpensionsanstalten betala det belopp som anges i meddelandet senast en bankdag före dagen för betalningen av barnbidragen.

5 §

Verksamhetsutgifter

De verksamhetsutgifter som verkställigheten av denna lag orsakar räknas som verksamhetsutgifter för folkpensionsanstalten.

6 §

Rätt att lyfta barnbidrag

Rätt att lyfta barnbidraget har den som mottagare meddelade förälder till eller vårdnadshavare för barnet i vars vård barnet är. Om det uppstår oklarhet om vem som har rätt att lyfta barnbidraget, har den person rätt att lyfta bidraget som huvudsakligen har hand om barnets vård och fostran.

Om någon annan person än en som anges i 1 mom. har hand om barnets vård och fostran har han rätt att lyfta barnbidraget.

7 §

Barnbidragets storlek

Barnbidraget är 366 mark per kalendermånad.

För en i 6 § avsedd person som har rätt att lyfta barnbidrag är bidraget dock för det andra barnet 413 mark, för det tredje 512 mark, för det fjärde 645 mark samt för det femte och varje följande barn 842 mark per kalendermånad. Om barnet så som avses i 11 § 1 mom. är i anstalts- eller familjevård och barnbidraget betalas till kommunen eller om bidraget med stöd av 12 § 1 mom. betalas till barnet självt, är barnbidraget 366 mark per kalendermånad.

Det fortsatta barnbidraget är 366 mark per kalendermånad och det påverkar inte barnbidragen för övriga barn.

Barnbidraget för ett barn som inte har fyllt tre år betalas höjt med 107 mark per kalendermånad.

8 §

Betalningstid

Barnbidraget betalas från ingången av kalen-

dermånaden efter den då barnet föddes eller rätten till barnbidrag inträdde, till utgången av den kalendermånad under vilken barnet fyller 16 år. Fortsatt barnbidrag betalas till utgången av den kalendermånad under vilken barnet fyller 17 år.

Om barnet avlider eller om det inträffar en sådan förändring i förhållandena att rätten till barnbidrag upphör, betalas barnbidrag inte längre från ingången av kalendermånaden efter förändringen.

Fortsatt barnbidrag betalas inte från ingången av den kalendermånad från vars ingång barnet börjar få invaliditetspension enligt folkpensionslagen (347/56).

9 §

Ansökan

Barnbidrag söks hos folkpensionsanstaltens lokalbyrå.

Bidrag beviljas inte utan särskilda skäl retroaktivt för en längre tid än sex kalendermånader före ansökan.

10 §

Betalningssätt. Förlust av barnbidragspost

Barnbidraget betalas kalendermånadsvis in på det konto som den som har rätt att lyfta bidraget meddelar i en penninginrättning i Finland. Social- och hälsovårdsministeriet bestämmer betalningsdagen.

Ett enskilt barnbidragspost kan dock betalas på något annat sätt än det som anges i 1 mom., om det inte är möjligt att betala in bidraget på kontot eller den som har rätt att lyfta det anger någon särskild orsak som folkpensionsanstalten godkänner.

Mottagaren mister ett barnbidragspost som inte har lyfts inom sex kalendermånader från utgången av den kalendermånad under vilken det har kunnat lyftas, om det inte av särskilda skäl anses skäligt att besluta något annat.

11 §

Betalning under tiden för anstalts- eller familjevård

Om barnet på kommunens bekostnad vårdas i anstalts- eller familjevård under en längre tid än en kalendermånad, betalas barnbidraget på framställning av kommunen från ingången av den kalendermånad som följer på den då vården började till den kommun som i första

hand svarar för vårdkostnaderna. Med barnbidraget skall därvid gottgöras de vårdkostnader som en enskild person, kommunen eller staten svarar för. Ett eventuellt överskott skall utges till den som har rätt till barnbidraget.

Om barnet så som avses i familjevårdslagen (312/92) är placerat i familjevård, kan folkpensionsanstalten efter att ha hört socialnämnden berättiga familjevårdaren att lyfta barnbidraget.

12 §

Utbetalning i specialfall

Utan hinder av 6 och 11 §§ kan folkpensionsanstalten när barnets fördel kräver det efter att ha hört socialnämnden besluta att barnbidraget betalas till barnet självt, om det har fyllt 15 år.

Av särskilt vägande skäl kan folkpensionsanstalten när barnets fördel kräver det på framställning av socialnämnden bestämma att barnbidraget skall betalas till den andra av barnets föräldrar eller vårdnadshavare, till någon annan lämplig person eller till socialnämnden för att användas för barnets underhåll.

13 §

Anmälningstiden när bidragslyftaren byts

En kommun skall göra sin i 11 § 1 mom. och en socialnämnd sin i 12 § 2 mom. nämnda framställning om ändring i utbetalningen av barnbidrag hos folkpensionsanstalten senast 2 veckor innan den betalningsdag som avses i 10 § 1 mom. infaller.

14 §

Återkrav

Om barnbidrag har betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall det som har betalats utan grund återkrävas. Ett barnbidrag kan dock inte återkrävas, om det betalades tidigare än fem år före det orsaken till utbetalningen utan grund kom fram.

Återkrav kan frångås helt eller delvis, om det att stödet betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande av den som har rätt att lyfta barnbidraget eller hans företrädare eller om det utan grund betalda beloppet är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot barnbidragsposter som senare skall betalas till mottagaren.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en dom med laga kraft.

15 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i det hos socialförsäkringsnämnden och den som är missnöjd med nämndens beslut hos prövningsnämnden. Om socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden stadgas i sjukförsäkringslagen.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstaltens lokalbyrå eller besvärsmyndigheten inom 30 dagar från det besväranden har fått del av beslutet.

Folkpensionsanstaltens beslut skall trots ändringssökande följas till dess saken har avgjorts genom ett beslut med laga kraft.

16 §

Skyldighet att lämna uppgifter

Den som ansöker om barnbidrag är skyldig att meddela folkpensionsanstaltens lokalbyrå de uppgifter som behövs för beviljande av bidraget, så som folkpensionsanstalten bestämmer. Den som har rätt att lyfta bidraget är också skyldig att meddela alla förändringar som påverkar det.

Kommunen skall underrätta folkpensionsanstalten, om den känner till att barnet är i anstalts- eller familjevård som avses i 11 § eller har flyttat till en annan kommun.

Statliga, kommunala och andra offentlig-rättsliga samfunds myndigheter samt sjukhus och andra vårdinrättningar är skyldiga att avgiftsfritt lämna folkpensionsanstalten och besvärsmyndigheterna enligt denna lag uppgifter som de förfogar över och som behövs för avgörande av ärenden som gäller barnbidrag.

Folkpensionsanstalten har när den avgör ärenden enligt denna lag rätt att också använda uppgifter som den erhållit för avgörande av andra förmåner som den har hand om.

17 §

Utmättnings- och överföringsförbud

Barnbidrag får inte mätas ut.

Ett avtal som avser att överföra en rättighet enligt denna lag på någon annan är ogillt.

18 §

Tystnadsplikt

De som handhar uppgifter enligt denna lag får inte utan tillstånd av den som saken gäller för en utomstående röja en enskilds eller en familjs hemlighet, som de på grundvalen av sin ställning eller uppgift har fått veta.

Det som stadgas i 1 mom. hindrar inte att saken delges den som enligt lag har rätt att få vetskap om saken.

19 §

Brott mot tystnadsplikten

Den som bryter mot tystnadsplikten enligt 18 § skall för *brott mot tystnadsplikten i fråga om barnbidrag* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas i någon annan lag.

Allmän åklagare får inte väcka åtal för en gärning som anges i 1 mom., om inte sakägaren har anmält gärningen till åtal.

20 §

Avvikelse från lagen

Avvikelse får göras från denna lag på grundvalen av ett internationellt avtal som binder Finland.

21 §

Rätt att höja barnbidragen

Om levnadskostnaderna har stigit har statsrådet rätt att höja de i 7 § nämnda barnbidragen högst i motsvarighet till stegringen i levnadskostnaderna beräknat från april 1962.

Helsingfors den 21 augusti 1992

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

22 §

Närmare stadganden

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom förordning.

23 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993. Genom denna lag upphävs lagen den 22 juli 1948 om barnbidrag (541/48) med senare ändringar.

Om det i en lag, en förordning eller ett beslut som har givits eller utfärdats före ikraftträdandet hänvisas till lagen om barnbidrag, som upphävs enligt 2 mom., skall hänvisningen i tillämpliga delar anses avse motsvarande stadgande i denna lag.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

24 §

Övergångsstadganden

Barnbidrag som betalas när denna lag träder i kraft ändras från och med den 1 januari 1993 utan ansökan till bidrag enligt denna lag.

Folkpensionsanstalten avgör räknat från den 1 januari 1993 alla barnbidragsärenden enligt denna lag. Om rätten till barnbidrag härvid har börjat före ikraftträdandet, tillämpas i ärendet med avseende på tiden före ikraftträdandet den lag som anges i 23 § 2 mom., utom i fråga om verkställigheten.

Ett barnbidragsärende som väckts före ikraftträdandet avgör dock socialnämnden i fråga om tiden före den 1 januari 1993 enligt den lag som anges i 23 § 2 mom.

Kommunen samt social- och hälsostyrelsen skall innan denna lag träder i kraft till folkpensionsanstalten överlämna de uppgifter som de förfogar över och som behövs i fråga om barnbidragen.

Social- och hälsovårdsminister *Jorma Huuhtanen*